



DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

DARE to Care: Uvažavanje različitosti i dijaloga u multireligijskim zajednicama

Autor: dr.sc. Susanna Z. Papp



Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia



Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany



Open Communication
Serbia



TRANSFORM
Sweden



Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina



**Co-funded by
the European Union**

Ovaj projekat sufinanciran je sredstvima Evropske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova isključiva su odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Evropske komisije ili provedbenih organizacija. Evropska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne upotrebe ove publikacije.

Dare to Care: Uvažavanje različitosti i dijaloga u multireligijskim zajednicama

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Aktivizam za depolariziranu i snažnu (otpornu) Evropu') pokrenuta je sa ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju te dijalog usmjeren na mlade i njihov aktivizam u području savremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje te kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali projekta DARE nastoje ojačati aktivno stanovništvo i evropske vrijednosti te promovisati i osnažiti glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posjetite internet stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Tema

- 'DARE to Care' (igra riječi, 'Usudi se mariti') tema - uvid u motivaciju mlade osobe i njenu predanost produktivnom volontiranju kojim doprinosi prosperitetu zajednice;
- Izazovi i mogućnosti suživota u zajednicama sa ljudima različitog vjerskog porijekla;
- Stavovi i prakse koje se mogu primijeniti kako bi se ohrabrilu uvažavanje različitosti i njegovanje pozitivnih odnosa među mladim ljudima različitog vjerskog porijekla.

Kontekst

Ksenofobija, mržnja prema skupinama i nasilje u Evropi su u porastu. Vjerske i kulturološke razlike izvor su sukoba i mržnje u mnogim zajednicama.

Kratki videozapis DARE to Care prati mladog aktivistu koji okuplja mlade ljude različitih vjerskih pozadina kako bi ohrabrio dijalog među njima. Ova je tema važna za učenike jer podiže svijest o prirodi mržnje prema skupinama, stimulira učenike na razmišljanje o svojim stavovima prema različitostima te istražuje načine izgradnje tolerancije i prihvatanja drugačijih od njih samih.

Ciljevi

- podići svijest o problemu netolerancije i mržnje prema različitim vjerama i kulturama te njihovim posljedicama;
- razgovarati o stavovima i praksama koje ohrabruju toleranciju i prihvatanje različitosti;
- ohrabriti interes za učenje o različitostima i promovisati dublje povezivanje ljudi različitog porijekla.

Ishodi učenja

Nakon časa učenici će (moći):

- bolje razumjeti problematiku mržnje prema skupinama i nesnošljivosti;
- prepoznati stavove i prakse koje se mogu primijeniti kako bi se stimulisala znatiželja i tolerancija prema ljudima različitih vjerskih svjetonazora.

Materijal i oprema

Za videoprojeksiju: laptop, projektor, zvučnici, internet/Wi-Fi

Trajanje

45 minuta (jedan školski čas)

Tok nastavnog časa

Uvod (10 minuta)

Na početku časa nastavnik najavljuje da će se današnji čas usredotočiti na temu tolerancije, drugim riječima, na prihvaćanje zajedničkog života sa ljudima koji imaju različite poglede, vrijednosti i vjeru. U nastavku nastavnik postavlja nekoliko pitanja za zagrijavanje vezanih uz vjeru, na primjer:

- Koje su religije prisutne u našoj zemlji?
- Koliko je ljudima važna vjera? Zašto?
- Koliko je važna vama?
- Poznajete li ljude koji imaju drugačiju vjeru ili kulturu od vaše?

Nastavnik sažima odgovore i najavljuje film: "Danas ćemo pogledati kratak videozapis o Liamu koji okuplja mlade ljudi različitih vjera."

Gledanje kratkog videozapisa DARE to Care: Uvažavanje različitosti (5 minuta)

Reproducirajte učenicima videozapis: https://youtu.be/Uz2X__6XyaQ

Rasprava o videozapisu (20 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i daljnje razmišljanje:

- Šta Liam radi?

(Napomena: Liam organizuje radionice i kampove za mlade ljude različitih vjera kako bi ondje razgovarali o identitetu, egzistencijalnim pitanjima, vjeri, religiji te bolje upoznali jedni druge i svoja uvjerenja. Mladi koji nisu religiozni također sudjeluju u ovim radionicama.)

- Zašto se odlučio baviti ovim poslom? Kakva je njegova lična priča?
- Alternativno: Zašto je u mladosti postao ljut i pun mržnje? Kako je prevladao svoju mržnju?

(Napomena: Liamovi baka i djed bili su Židovi. Za vrijeme holokausta, deportovani su u koncentracijski logor gdje su svi članovi njihove porodice ubijeni. Kada su Liam i njegova sestra to saznali (bili su jako mladi), razvili su mržnju prema Nijemcima. Međutim, čim je njihova baka to čula, posjela ih je i obavila upečatljiv razgovor sa njima. Rekla je da se mržnja ne smije generalizirati na svakog Nijemca i da, ako mrže druge, postaju slični počiniteljima. Liam je uvijek doživljavao baku i djeda kao uzore pa ga je to motivisalo da počne raditi na razvijanju razumijevanja, znatiželje i tolerancije među ljudima - čak i ako imamo različita uvjerenja.)

Nastavak rasprave o videozapisu:

- Šta Liam smatra problemom u današnjem društvu?

(Napomena: Liam smatra da je problem društva to što pričamo jedni O drugima, umjesto jedni Sa drugima. Kada su ljudi različiti, izgledaju drugačije ili imaju različite poglede, vrijednosti i vjeru, lakše je razgovarati O njima i tako izazvati nesklonost, strah ili mržnju prema njima, što može dovesti do nasilja ili rata.

Nastavnik može, prema vlastitoj procjeni, pitati učenike jesu li čuli za neke incidente do kojih je došlo zbog mržnje prema određenoj skupini, a može i sam navesti relevantne lokalne primjere i razgovarati o njima sa učenicima.)

- Šta je, prema njegovom mišljenju, potrebno poduzeti?

(Napomena: Njegov je prijedlog da kada vidimo ljude koji se razlikuju od nas...

- razgovaramo Sa njima, a ne O njima kako bismo stvorili dijalog,
- pokažemo interes za učenje o njima, saslušamo njihove priče, njihova vjerovanja i običaje i šta im ona predstavljaju i
- učimo o njihovim vjerovanjima i praksama, koja se razlikuju do naših.)

- Završna pitanja: Šta vam je bilo zanimljivo u ovom videozapisu? Je li vas nešto iznenadilo?

"Kako se možemo povezati i učiti o kulturi drugih?" - Oluja ideja (10 minuta)

Liam radi na okupljanju mladih ljudi koji imaju vrlo različite vrijednosti i vjere kako bi se međusobno povezivali i učili jedni od drugih, umjesto da se distanciraju i budu nepovjerljivi. Šta možemo učiniti kako bismo se povezali i učili o kulturama i religijama drugih? Zašto različitost u našim društvima treba cijeniti i prihvatiti?

Dok učenici razmjenjuju ideje i nude rješenja, nastavnik pruža povratnu informaciju i postavlja dodatna pitanja u svrhu pojašnjenja.

Napomena: Ideje za učenje o kulturi i vjeri drugih:

- Organizacija interkulturalne večere na koju učenici donose svoja omiljena jela i/ili deserte i razgovaraju o njima (npr. od kojih je sastojaka napravljeno, kada se obično konzumira, je li povezano sa određenim praznikom, kako se jede, ko ga priprema itd.)
- Organizacija časa ili okupljanja na kojem svako predstavlja najvažnije praznike svoje kulture ILL: Učenici sami izaberu, istraže i onda predstave određenu kulturu.
- Organizacija časa tokom kojeg učenici mogu sa drugima podijeliti svoje vjerske običaje i vjerovanja ILL: Učenici predstavljaju neku religiju nakon što su proveli istraživanje o njoj ili intervjuisali predstavnika te religije.
- Učenici u malim skupinama intervjuišu predstavnike različitih religija i svoje snimke prezentuju razredu.
- Pozivanje predstavnika različitih religija na nastavu ili na izvannastavnu aktivnost kako bi im učenici mogli postavljati pitanja o njihovim običajima, vjerovanjima, ritualima, oblačenju i praznicima te ih pitati ili razgovarati sa njima o tome šta to sve njima lično predstavlja).

Izvori

- Projekt DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i videozapisi koji se nalaze na internet stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- Together for Sweden, Interreligious dialogue with youths and young adults in Sweden: www.fryshuset.se/verksamhet/tillsammans-for-sverige/in-english

Prilagodba aktivnosti za nastavu na daljinu

Budući da se velikim dijelom fokusira na razgovor i učeničke refleksije, ova se lekcija lako prilagođava online nastavi.

Vrednovanje

Svrha ove lekcije je stimulirati znatiželju, razviti toleranciju i prihvaćanje drugih ljudi koji imaju drugačije vrijednosti i vjeru, a to ne treba biti predmet vrednovanja ili drugih standardnih praksi ocjenjivanja. Ako nastavnik ipak odluči zadati dodatni zadatak koji se temelji na znanju (npr. izrada prezentacije o odabranoj kulturi ili religiji), to, naravno, može biti predmet vrednovanja. U tom slučaju nastavnik mora unaprijed odrediti jasne kriterije ocjenjivanja prezentacije.

Ideje za domaću zadaću

Domaća zadaća može biti realizacija jedne aktivnosti osmišljene i predstavljene kao rezultat oluje ideja učenika ili nastavnik sam može zadati jednu od zadaća navedenih u popisu u aktivnosti oluje ideja.